

Abstrakt

Kritický realismus uznává epistemický relativismus, to znamená víru v to, že naše poznání není konečné, úplné a není čirým odrazem skutečnosti. Odmítá však kritický relativismus vyznačující se vírou v nemožnost výběru toho adekvátnějšího popisu skutečnosti. Abychom dokázali reflektovat míru a povahu našeho poznání, musíme nejprve odhalit ontologický status *věcí*, které zkoumáme - a to jak v přírodních, tak sociálních vědách - což implikuje jednoznačné odmítnutí teze o korespondenci našeho vědění o *věcech* s jejich substantivní existencí. Abychom se přiblížili poznání pravé podstaty věcí, nesmíme se omezit na naše omezené zkušenosti s událostmi, které jsou produktem spolupůsobení konkrétních generativních mechanismů a kauzálních vztahů. Z tohoto důvodu je zapotřebí vyšší míra abstrakce a teoretické zakotvení našich poznatků. Naše teorie o generativních mechanismech poté mohou být na základě empirického zkoumání dočasně potvrzeny, částečně vyvráceny, nebo pozměněny; vždy však s vědomím, že naše zkušenost je pouze zkušeností s variabilními manifestními projevy, které jsou podmíněny vyšším strukturálním upořádáním. Všechny tyto teze představují pojítka mezi přírodními a sociálními vědami. Následující text diskutuje i mnohé odlišnosti a rovněž to, co tyto odlišnosti znamenají pro sociálně-vědní bádání.